

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U004442

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-10-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасимець Ірина Миколаївна

2. Herasymets Iryna Mykolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 04.00.20

Назва наукової спеціальності: Мінералогія, кристалографія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-10-2019

Спеціальність за освітою: Геохімія та мінералогія

Місце роботи здобувача: Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка

Код за ЄДРПОУ: 05417064

Місцезнаходження: пр. Академіка Палладіна, 34, м. Київ, Київська обл., 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.203.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка

Код за ЄДРПОУ: 05417064

Місцезнаходження: пр. Академіка Палладіна, 34, м. Київ, Київська обл., 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка

Код за ЄДРПОУ: 05417064

Місцезнаходження: пр. Академіка Палладіна, 34, м. Київ, Київська обл., 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 38.35

Тема дисертації:

1. Мінералогія аморфних утворень у лужнопольовошпатових сієнітах Українського щита
2. Mineralogy of amorphous substances in alkaline feldspar syenites, Ukrainian Shield

Реферат:

1. Вперше різнобічно досліджено метаміктні мінерали лужнопольовошпатових (ЛПШ) сієнітів Великовисківського масиву, доповнено характеристику метаміктних мінералів з Азовського і Яструбецького. Порівняння даних про стан кристалічності цирконів з ЛПШ масивів з вмістом в них радіоактивних елементів кореляційного зв'язку не виявило, що заперечує аморфізацію циркону під впливом опромінення. Досліджено хімічний склад твердофазових включень у цирконі, бритоліті й аланіті ЛПШ сієнітів. Більшість включень є продуктами кристалізації захопленого розплаву. Розмаїтий склад твердих фаз свідчить про хімічну неоднорідність сієнітового розплаву, спричинену ліквідацією. Метаміктні мінерали ЛПШ сієнітів утворилися з окремих крапель розплаву, що внаслідок кількох послідовних етапів ліквідації відділилися від фемічного силікатно-сольового. Склад крапель наближався до складу окремих мінеральних видів. Причиною аморфізації стало швидке охолодження ліквідаційних крапель нижче температури солідуса мінерального

виду. Ключові слова: циркон, бритоїт, аланіт, чевкініт, аморфний, метаміктний, включення, розплав, ліквіація, ЛПШ сієніти, Український щит.

2. On the Ukrainian Shield there are three alkaline feldspar syenite Massifs with Zr-REE mineralization. These are the Azov (Priazovsky megablock), Yastrebetsky (Volynsky megablock) and Velyka Vyska (Kirovogradsky megablock) Massifs. The main ore minerals of syenites (britholite, allanite, chevkinite and zircon) are mainly metamict and semi-metamict varieties. Metamict minerals in alkaline feldspar syenites from the Velyka Vyska Massif were investigated for the first time in this work. The characteristic of metamict minerals from the Azov and Yastrebetsky Massifs was supplemented. The zircon crystals were investigated by of X-ray diffraction (XRD) in order to compare them with the zircons from the Azov and Yastrubetsky syenite Massifs, which also contains REE are known. A comparison of the CSR parameter (coherent scattering region) of the zircons showed that the degree of structural homogeneity of the crystals from the Velyka Vyska syenite Massif is similar as in the minerals from the Yastrubetsky Massif, and smaller that in those from the Azov Massif. The correlation between REE + Y and U + Th contents in zircon was found. Moreover, the correlation between impurity elements exists when their content does not exceed 4000 ppm Th+U and 40000 ppm REE +Y. The crystals from pegmatites and kimberlites show the same correlation. On almost all diffractograms a characteristic feature of the investigated zircon is the presence of the quartz reflex in the range of $2\theta = 26.5-27.5$. At present time in zircons from the Azov and Yastrubetsky Massifs the quartz reflexes were not detected. A comparative analysis the shape of metamict and crystalline varieties and the rims around metamict and femic minerals has been made. The shape of amorphous britholite as well as chevkinite, allanite and even zircon resembles spherical or globular. Mostly metamict minerals have a zonal structure that is consistent with the hypothesis of the liquation droplets formation. Inside the liquation droplets could happen the next stage of liquid separation. This led to the formation of one mineral rims around another mineral. Metamict minerals from alkali feldspar syenites of the Ukrainian Shield are a source of rare metals. And also they are rich reserve for discoveries new for Ukraine mineral species. Keywords: zircon, britholite, allanite, chevkinite, amorphous, metamict, inclusion, melt, liquation, alkali feldspar syenites, Ukrainian Shield.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кульчецька Ганна Олександрівна

2. Kulchytska Hanna Oleksandrivna

Кваліфікація: д. геол. н., 04.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Деревська Катерина Ігорівна

2. Derevska Katerina Igorivna

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шнюков Сергій Євгенович

2. Shnyukov Sergiy Eugenovich

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пономаренко Олександр Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пономаренко Олександр Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.